

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๔๐๗/ ๕ ๕๐

ภาค. ๖4
วันที่ ๒๗. ๒561
เวลา ๑๔.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส27110 ล.ก. ๖4
วันที่ : ๒3073/61 ก.ก.
วันที่ : 28 ก.พ. 61 เวลา : 13:38

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง มติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และมาตรา ๖ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการอวกาศ พ.ศ. ๒๕๕๒

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ

๒.สาระสำคัญของเรื่อง

การประชุมคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้รับทราบและได้พิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๑ วาระเรื่องเพื่อทราบ ที่ประชุมรับทราบและมีมติในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ความคืบหน้าของการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารภาครัฐ

ที่ประชุมรับทราบการดำเนินการของฝ่ายเลขานุการฯ กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท โทรคมนาคม) ในการจัดทำรายละเอียดโครงการดาวเทียมสื่อสารภาครัฐทั้ง ๓ แนวทางเพิ่มเติม ได้แก่

๑) บมจ. กสท โทรคมนาคม เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน โดยการเช่าใช้โครงข่ายดาวเทียมจากภาคเอกชน และนำความจุส่วนที่ใช้งานต่างประเทศขายส่งให้กับ Reseller

๒) บมจ. กสท โทรคมนาคม เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนในรูปแบบของ Public Private Partnership: PPP

๓) บริษัทเอกชนจัดสร้างโครงข่ายดาวเทียม ซึ่ง บมจ. กสท โทรคมนาคม จะจัดหาความจุส่วนที่ใช้งานในประเทศไทยมาใช้ตามโครงการดาวเทียมสื่อสารภาครัฐ

โดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ มีมติมอบหมาย บมจ.กสท โทรคมนาคม ดำเนินการศึกษาเพิ่มเติม และให้พิจารณาความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

/เรื่องความ...

เรื่องความชัดเจนของ ร่างแก้ไข พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ก่อนดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๒.๑.๒ รายงานความคืบหน้ากรณีดาวเทียมไทยคม ๗ และไทยคม ๘

ที่ประชุมได้รับทราบความคืบหน้าคืบหน้ากรณีดาวเทียมไทยคม ๗ และไทยคม ๘ ซึ่งกระทรวงฯ ได้มีหนังสือถึงบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อแจ้งว่าดาวเทียมไทยคม ๗ และไทยคม ๘ เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ และเร่งรัดให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามสัญญาฯ ให้ครบถ้วนโดยด่วน ซึ่งต่อมาคู่สัญญาได้มีหนังสือโต้แย้งกระทรวงฯ ว่าดาวเทียมทั้งสองดวงเป็นดาวเทียมภายใต้กรอบของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และบริษัทฯ ได้เสนอข้อโต้แย้งดังกล่าวต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

๒.๑.๓ รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายอวกาศ

ที่ประชุมฯ ได้รับทราบผลการดำเนินงานตามคณะกรรมการพัฒนากฎหมายอวกาศ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำกับกิจการอวกาศ พ.ศ. (ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) และมีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติกำกับกิจการอวกาศ พ.ศ. โดยมอบหมายให้ผู้วิจัยรับข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการ อาทิ ประเด็นความรับผิดชอบระหว่างประเทศของรัฐต้องสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยอาจเข้าร่วมเป็นภาคี หรือ การดำเนินการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการ และการนำร่างพระราชบัญญัติกำกับกิจการอวกาศ พ.ศ. (ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) มาบูรณาการกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. เป็นต้น

๒.๑.๔ ความคืบหน้าการศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอวกาศแห่งชาติ พ.ศ.

ที่ประชุมฯ ได้รับทราบความคืบหน้าการศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) มอบหมายให้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งที่ปรึกษาฯ ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งได้มีการประชุมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยคณะกรรมการกิจการอวกาศในคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารมวลชน ซึ่งสรุปความคิดเห็นจากที่ประชุมคณะกรรมการกิจการอวกาศฯ ได้ดังนี้

๑) ควรพิจารณาความสอดคล้อง และความซ้ำซ้อนระหว่างพระราชบัญญัติกำกับกิจการอวกาศ พ.ศ. กับพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. และเห็นควรให้รวมร่างกฎหมาย ๒ ฉบับนี้เข้าด้วยกัน

๒) ควรพิจารณารายละเอียดให้ครอบคลุมการประกอบกิจการทุกประเภท รวมทั้งการประกอบกิจการสื่อสารเพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ และสอดคล้องกับนโยบายการบริหารกิจการอวกาศ และเป้าหมายยุทธศาสตร์อวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙

๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมภารกิจทั้งปัจจุบันและอนาคตว่าจะปรับปรุงองค์ประกอบอย่างไรให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๔) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ควรบัญญัติให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์อวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวบรวมพระราชบัญญัติกำกับกิจการอวกาศ พ.ศ. กับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. เข้าด้วยกัน และนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๒.๑.๕ ความคืบหน้าการดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2)

ที่ประชุมได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) ดังนี้

๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ อนุมัติการดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) วงเงิน ๗,๘๐๐ ล้านบาท โดยมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) รับผิดชอบโครงการ

๒) สทอภ. ได้มีการเจรจาสัญญาตามกรมการจัดซื้อจัดจ้างระบบดาวเทียมฯ กับบริษัท Airbus Defence and Space SAS ประเทศฝรั่งเศสแล้ว และได้จัดส่งร่างสัญญาฯ ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแล้ว ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าร่างสัญญาฯ มีเนื้อหาและข้อสัญญาโดยรวมรอบคอบและรัดกุมดีแล้ว

๓) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจาระหว่างตัวแทนรัฐบาลไทย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) และตัวแทนรัฐบาลฝรั่งเศส (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา การวิจัย) ซึ่งหากได้ข้อยุติแล้ว จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลฝรั่งเศสฯ ก่อน สทอภ. ดำเนินการลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) ต่อไป

๒.๑.๖ ผลการสัมมนา “เทคโนโลยีอวกาศสู่งานวิจัยไทย ๔.๐” และการขับเคลื่อน Thailand Satellite Consortium

ที่ประชุมได้รับทราบผลการสัมมนา “เทคโนโลยีอวกาศสู่งานวิจัยไทย ๔.๐” และการขับเคลื่อน Thailand Satellite Consortium ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์เซ็นทรัลพลาซา ลาดพร้าวโดยพลอากาศเอกประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงานและกล่าวปาฐกถาพิเศษ วัตถุประสงค์หลักของการจัดสัมมนา คือ การรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาดาวเทียมเพื่อการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศอย่างคุ้มค่า รวมถึงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศในทุกมิติเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมมนา ได้ดังนี้

๑) ข้อเสนอการพัฒนาดาวเทียมเพื่องานวิจัย ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการพัฒนาอุปกรณ์ในการตรวจสอบสภาพชั้นบรรยากาศ Atmospheric Science การพัฒนาอุปกรณ์เพื่อตรวจสอบสภาพรังสีในอวกาศ Cosmic Ray เป็นต้น

๒) ข้อเสนอโครงสร้างการพัฒนาดาวเทียมในประเทศ ควรจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อรับผิดชอบอย่างชัดเจน อาทิ องค์การอวกาศแห่งชาติ และควรดำเนินการปรับแก้

กฎหมาย หรือ การอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการพัฒนาดาวเทียม อาทิ การลดระยะเวลาในการขออนุญาต ใช้อำนาจความถี่เพื่อการสื่อสารดาวเทียมที่ย่านต่างๆ VHF/UHF, S-band, C-band หรือ X-band เป็นต้น

การจัดสัมมนาในครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นของ Thailand Space Technology Consortium และเป็นโอกาสที่ดีในการกำหนด Mission Design สำหรับการเริ่มต้นพัฒนา ดาวเทียมเพื่อการวิจัย และเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อวกาศแห่งชาติบนพื้นฐานของเทคโนโลยี นวัตกรรม องค์ความรู้ กำลังคน ที่เชื่อมโยงกับนโยบายระดับประเทศที่สำคัญ เพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีอวกาศมา พัฒนาต่อยอดงานวิจัย เพื่อการยกระดับงานวิจัยสู่การสำรวจอวกาศ อันมาสู่การพัฒนาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ตามมาดังกล่าวข้างต้น

๒.๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๒.๑ รายงานผลการเดินทางเข้าร่วมการประชุม United Nations/United Arab Emirates - High Level Forum: Space as a Driver for Socio-Economic Sustainable Development วันที่ ๖ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ นครดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ที่ประชุมได้พิจารณารายงานผลการเดินทางเข้าร่วมการประชุม United Nations/United Arab Emirates - High Level Forum: Space as a Driver for Socio-Economic Sustainable Development วันที่ ๖ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ นครดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งคณะผู้แทนของประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุม นำโดย นางอรรชกา สีบุญเรือง รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในขณะนั้น ได้กล่าว Statement แสดงเจตจำนงและความพร้อมของ ประเทศไทยในการจัดตั้ง UNOOSA Region Liaison Office (RLO) ต่อที่ประชุม โดยการแสดงเจตจำนงของ ประเทศไทยในการจัดตั้ง RLO ดังกล่าว นอกจากจะเป็นการแสดงบทบาทภายใต้แนวทาง Space Diplomacy เพื่อส่งเสริม UNISPACE + 50 แล้ว ยังสอดคล้องกับแนวทางตามแผนยุทธศาสตร์อวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี ที่จะ เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในเดือนมกราคม ๒๕๖๑ โดยยุทธศาสตร์อวกาศฯ ที่มุ่งเน้นความร่วมมือ ต่างประเทศเป็นยุทธศาสตร์หลักในการสร้างการเติบโตแบบก้าวกระโดด (Spring board) ของประเทศไทย ในด้านอวกาศ และเป็นโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีอวกาศที่หลากหลาย โดยเป็นทางเลือกการลงทุนที่ไม่สูง เพื่อการสร้างบุคลากร องค์ความรู้ การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากอวกาศและ ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของประเทศไทยเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ทั้งนี้ ในที่ประชุม UN/UAE - High Level Forum: Space as a Driver for Socio-Economic Sustainable Development ได้มีข้อสรุปการประชุมที่ ๑๔ สนับสนุนให้ UNOOSA ศึกษาและหาแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง RLO ในประเทศไทยต่อไป โดย Ms.Di Pippo ผู้อำนวยการ สำนักงาน UNOOSA จะได้เดินทางมาหารือในรายละเอียด ต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการเสนอขอจัดตั้ง RLO ในประเทศไทยต่อ สำนักงานกิจการอวกาศส่วนนอก (United Nation Office for Outer Space Affairs – UNOOSA) โดย มอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหน่วยงานหลักโดยประสานกระทรวงการ ต่างประเทศ ในการจัดทำรายละเอียดเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๒.๒ แนวทางการบริหารเอกสารข่าวงานดาวเทียมและสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามมาตรา ๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางการบริหารเอกสารข่าวงานดาวเทียมและ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามมาตรา ๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการบริหารเอกสารข่าวงานดาวเทียมฯ รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) มาตรา ๖๐ วรรค ๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน...”

๒) ข่ายงานดาวเทียมของประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ดาวเทียมวงโคจรประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO) และดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-GSO)

๓) คลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม หมายถึง ข่ายงานดาวเทียมที่ประเทศไทยมีสิทธิใช้งานโดยสมบูรณ์ และได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นสิทธิตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับวิทยุ

๔) สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ต้องรักษา หมายถึง สิทธิในการเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียมที่ได้รับการจดทะเบียนขึ้น N (Notification) ไว้ในทะเบียนความถี่หลัก (Master of International Frequency Registration: MIFR) ของ International Telecommunication Union (ITU) โดยผ่านการแจ้งนำดาวเทียมขึ้นใช้งาน (Bring into Use) กับ ITU แล้ว และมีการใช้งานจริงอย่างต่อเนื่องบนดาวเทียม

๕) แนวทางการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

- สำหรับข่ายงานดาวเทียมที่มีอยู่เดิมให้นำข่ายงานดาวเทียมที่มีอยู่มาจัด package (ซึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งข่ายงานดาวเทียมตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ) ตามกฎข้อบังคับวิทยุคมนาคม

- สำหรับข่ายงานดาวเทียมใหม่ ให้มีการแจ้งความประสงค์ที่จะขอใช้สิทธิดังกล่าว และเข้าสู่กระบวนการอนุญาตให้ใช้สิทธิต่อไป โดยนำหลักการมาก่อนได้ก่อน (first-come, first-serve) มาใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาต

ที่ประชุมมีมติรับทราบตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอแนวทางการบริหารเอกสารข่ายงานดาวเทียมและสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามมาตรา ๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ และมอบหมายให้กระทรวงฯหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในประเด็นการรักษาสิทธิในการใช้งานวงโคจร อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อไป

๒.๒.๓ นโยบายการอนุญาตให้เข้าใช้ช่องสัญญาณของดาวเทียมต่างประเทศในประเทศไทย (Landing right)

ที่ประชุมได้พิจารณานโยบายการอนุญาตให้เข้าใช้ช่องสัญญาณของดาวเทียมต่างประเทศ ในประเทศไทย (Landing right) ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการบริหารเอกสารข่ายงานดาวเทียมฯ รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติได้มีประกาศคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เพื่อเป็นการบรรเทาความต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ และเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ประกอบการมากขึ้น ซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะพิจารณาอนุญาตให้ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากสำนักงาน กสทช. ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม

ต่างชาติ และให้สำนักงาน กสทช. เป็นผู้กำกับดูแลการอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงฯ กำหนด

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันหลักเกณฑ์การอนุญาตดังกล่าวยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้งานของภาคเอกชนที่เพิ่มมากขึ้นได้ ประกอบกับ ผู้ประกอบการต่างชาติได้แสดงความประสงค์ขอใช้พื้นที่ให้บริการในประเทศไทย ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ปัญหาด้านความมั่นคง และการเสียผลประโยชน์ที่พึงได้ของภาครัฐ ดังนั้น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) พิจารณาแล้วเห็นควรมีการทบทวนหลักเกณฑ์การอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และจึงได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงาน กสทช. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการจัดทำนโยบายและเงื่อนไขในการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในอาณาเขตประเทศไทย (Landing Rights) แบบมีเงื่อนไข ดังนี้

๑) ให้มีนโยบายอนุญาตการประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- ดาวเทียมต่างชาติที่จะได้รับใบอนุญาต จะต้องเป็นดาวเทียมของ รัฐที่มีความตกลงกับประเทศไทยให้เข้ามาประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศไทยตามหลักต่างตอบแทนซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทย

- มีการจัดตั้งกิจการในประเทศไทยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- มีค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- มีเงื่อนไขความมั่นคง อันได้แก่ สามารถสั่งการให้หยุดหรือระงับการส่งสัญญาณได้ตลอดเวลา ในกรณีที่ผู้ให้บริการใช้สิทธิในการเข้าวงโคจรของประเทศไทย จะต้องใช้สถานีควบคุมที่เป็นของรัฐ

๒) ให้มีนโยบายอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ประเภทใดประเภทหนึ่ง ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว (ad hoc) ตามภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะและมีใช้เชิงพาณิชย์ ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ อาทิ ภารกิจของพระราชวงศ์ ภารกิจเกี่ยวกับภัยพิบัติแห่งชาติ ภารกิจเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น

ทั้งนี้ จะต้องกำหนดเงื่อนไขที่แน่นอนอย่างน้อยได้แก่ ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดเท่าที่จำเป็นตามภารกิจ พื้นที่การบริการ และบริการหรือเนื้อหาที่ใช้ช่องสัญญาณนั้น รวมถึงการชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้อง

๓) ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติทำหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายและนโยบายนี้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยไม่ได้รับอนุญาต หากมีกรณีที่ต้องเจรจาเรื่องความรับผิดชอบระหว่างประเทศ รัฐบาลจะดำเนินการตามกรอบกฎหมายระหว่างประเทศ และบังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีผู้ประกอบการมาให้บริการในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต หากกรณีจำเป็นต้องดำเนินการในระดับระหว่างประเทศให้เสนอเรื่องมายังคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ

ที่ประชุมมีมติรับทราบตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เสนอนโยบายการอนุญาตให้เข้าใช้ช่องสัญญาณของดาวเทียมต่างประเทศในประเทศไทย (Landing right)

และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษานโยบายและแนวทางในการปฏิบัติเชิงเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคอื่นต่อไป

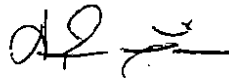
๓. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอสาระสำคัญของมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งผ่านการรับรองจากคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจักษ์ จันทอง)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองกิจการอวกาศแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๗๐, ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๗๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๗